

Humor absurd

L'entrada del *Diccionari de la literatura catalana* dedicada al recull de Pere Calders *Aquí descansa Nevares i altres narracions mexicanes* comença així: "Relats breus de Pere Calders, que inclouen la narració llarga 'Aquí descansa Nevares'".

Una mica fidel

Un personatge d'*El cementiri de Praga*, sembla, en el moment d'aparèixer en escena, "una mica dement", segons l'edició de Random House Mondadori traduïda per Carme Arenas. Umberto Eco diu una cosa ben diferent: diu que sembla "un povero demente", és a dir, "un pobre dement".

Retret llufat a John Huston

Parlant del relat "Els morts", de James Joyce, inclòs al volum *Dublínesos*, Laura Borràs (*Per què llegir els clàssics, avui, Ara Llibres*) diu que "l'octogenari John Huston va filmar els seus *Dublínesos* (donant el nom de tot el llibre a l'adaptació d'un únic conte) poc abans de morir". Huston no va filmar *Dublínesos*, i, per tant, no va donar el nom de tot el llibre a l'adaptació d'un únic conte. El film es titula precisament amb el nom del conte, *The Dead*. *Dublínesos*, més ben dit, *Dublíneses*, és un creació del distribuïdor espanyol. Laura Borràs és professora de teoria de literatura i literatura comparada de la UB; dirigeix el màster en literatura a l'era digital de la mateixa universitat i el Grup 62; dirigeix Hermeneia, grup de recerca sobre estudis literaris i tecnologies digitals; i col·labora a l'espai de TV3 *Els matins* amb Josep Cuní.

Mantenen un rumb equivocat

El DIEC2 manté que *forejar* indica "una embarcació, navegar molt separada de la costa". Moll i Enciclopèdia ho van corregir fa anys: és –per a tots dos diccionaris– únicament l'acció de fer-se enfora de la vorera, mar endins, d'inter-nar-se en la mar.

Montserrat Abelló dedica una antologia bilingüe a Anne Sexton, innovadora poeta de l'univers femení

La poeta i traductora Montserrat Abelló (Tarragona, 1918), Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, considera que Anne Sexton (Norton, Massachusetts, 1928 - Boston, 1974) és, conjuntament amb Sylvia Plath i Adrienne Rich, una de les poetes de parla anglesa més originals i innovadores del segle XX. Per això la va incloure en l'antologia *Cares a la finestra. Vint dones poetes de parla anglesa del segle XX* (1993) i després va triar-la, al costat de Plath i Rich, per a protagonitzar la conferència dramatitzada *Digueu-me el meu nom*, escrita amb Marta Pérez, i publicada per Proa en el recull *Cartografies del desig (Quinze escriptores i el seu món)* (1999).

EL TEMPS
Anne Sexton (1928-1974) ens du al món íntim de la dona, diu Montserrat Abelló a l'antologia *Com ella*.

La passió per Anne Sexton ha portat ara Montserrat Abelló a dedicar-li una antologia, en edició bilingüe, que ha titulat *Com ella (Her Kind)*, títol del poema més estimat per l'autora: sempre començava les seves lectures amb aquest poema i fins i tot, recorda Montserrat Abelló, va formar un grup musical femení anomenat Anne Sexton and Her Kind.

L'antologia, publicada per Proa, consta de 77 poemes. A més, dels representatius i coneguts, n'hi ha d'insòlits i de llargs, triats amb la intenció de donar una visió global "de la riquesa i originalitat de tots els registres de la seva tan interessant poesia", diu la traductora i antòloga.

El poema "Com ella" és un autoretrat. L'autora es presenta com una bruixa que vola per damunt les cases, una dona que no es ben bé una dona, una dona que no pot ser ben entesa. Una depressió postpart la indueix al suïcidi i, amb l'ajuda del psiquiatre, mira com superar la malaltia a través de la poesia. Amb els anys, la depressió en sortirà victoriosa: el 4 d'octubre del 1974, Anne Sexton se suïcida, a 45 anys. Però la seva poesia sap enfrontar-se a la mort sense por, tot desitjant viure intensament, i és aquesta audàcia i aquesta força allò que la fa tan personal, pensa Montserrat Abelló.

Tot i que sovint la descriuen com a poeta confessional, Anne Sexton –diu la seva traductora al català– va molt més enllà d'aquesta estètica i ens duu al món íntim de la dona, menystingut fins aleshores, bo i mostrant replecs i facetes d'una èpica centrada en l'univers femení; a la relació amb els fills i les filles i amb el propi cos (el part, la menstruació); a les relacions amoroses i sexuals, fins i tot amb dones; al rebuig de la dominació del pare; al fet de voler i no voler la tutoria d'un Déu (masculí) totpoderós; a l'apropament a la religió a peu pla, de vegades d'una manera irreverent i ingènua, i, finalment, a l'exposició sense por del món de l'inconscient, actitud, afegeix Montserrat Abelló, bastant general en la poesia escrita per dones les últimes dècades.

Aquests temes hi són exhibits d'una manera punyent, considera Abelló, a causa del seu temperament extravertit i de les seves circumstàncies personals, amb les freqüents visites al psiquiàtric, reflectides fins i tot en el títol del seu primer llibre, *Al psiquiàtric i a mig camí de tornada*, recull on trobem el poema "Com ella".

Lluís Bonada